

Medicinski fakultet / Stomatologija / BIOETIKA I ETIKA U STOMATOLOGIJI

Naziv predmeta:	BIOETIKA I ETIKA U STOMATOLOGIJI			
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova (P+V+L)
13980	Obavezan	11	2	1+1+0
Studijski programi za koje se organizuje	Stomatologija			
Uslovljenost drugim predmetima	Nema uslovljenosti			
Ciljevi izučavanja predmeta	Upoznavanje studenata sa najznačajnijim bioetičkim izazovima koji su povezani sa implementacijom savremenih dostignuća i tehnologija u oblasti biomedicine i osnovnim bioetičkim principima i aktivnostima evropskih institucija na zaštiti ljudskih prava i dostojanstva na polju bioetike, prevashodno u okviru primjene genetičkih testiranja, asistiranje humane reprodukcije, biobanki, transplantacije.			
Ishodi učenja	Nakon jednosemestralne nastave student treba da posjeduje sledeće ishode učenja: 1. Razumije i spreman je da primjeni profesionalnih bioetičkih smjernica u medicinskoj praksi 2. Sposoban je da prepozna određene bioetičke izazove i dileme u vezi sa primjenom savremenih dostignuća i tehnologija u oblasti biomedicine. 3. Pozna je i zna da opiše oblasti biomedicine u okviru kojih su definisani bioetički principi i protokoli. 4. Pozna je i zna da opiše djelatnosti evropskih institucija u pogledu zaštite ljudskih prava i dostojanstva u primjeni biomedicine. 5. Potna je i navodi pravni bioetički okvir u Crnoj Gori. 6. Osposobljen je da samostalno prosuđuje donošenju odgovornih odluka u skladu sa bioetičkim principima			
Ime i prezime nastavnika i saradnika	redovni prof. dr Olivera Miljanović, prof. dr Aneta Bošković, doc. dr Novak Lakićević i saradnici			
Metod nastave i savladanja gradiva	Predavanja, radionice, simulacije, kolokvijumi, seminari, vježbe i konsultacije.			
Plan i program rada				
Pripremne nedjelje	Priprema i upis semestra			
I nedjelja, pred.	Naučni progres u biomedicini i promocija zaštite ljudskih prava i dostojanstva.			
I nedjelja, vježbe	Upoznavanje sa principima praktičnog rada			
II nedjelja, pred.	Sociološka geneza morala. Pozitivne i negativne moralne osobine ličnosti.			
II nedjelja, vježbe	Podjela tema iz medicinske etike i uputstva za pripremu seminara			
III nedjelja, pred.	Etika u medicini – moralne obaveze zdravstvenih radnika.			
III nedjelja, vježbe	Pregled prikupljene literature i priprema seminara			
IV nedjelja, pred.	Etički problem u pojedinim medicinskim disciplinama			
IV nedjelja, vježbe	Prezentacija seminarskih radova			
V nedjelja, pred.	Velike i vječite etičke dileme.			
V nedjelja, vježbe	Prezentacija seminarskih radova			
VI nedjelja, pred.	Analiza prezentovanih etičkih tema.			
VI nedjelja, vježbe	Prezentacija seminarskih radova.			
VII nedjelja, pred.	Biomedicina i ispitivanje humanog genoma. Zaštita genetičkih podataka. Pravo da se „zna/ne zna“ rezultat genetičkih ispitivanja.			
VII nedjelja, vježbe	Podjela tema iz biomedicine i bioetike i uputstva za pripremu seminara.			
VIII nedjelja, pred.	Etika biomedicinskih istraživanja. Kliničke studije, informisani pristanak na istraživanje. Eksperimenti na ljudima, životinjama i leševima. Bioetički kodeks eksperimentalnih životinja.			
VIII nedjelja, vježbe	Pregled prikupljene literature i priprema seminara			
IX nedjelja, pred.	Medicinski potpomognuta humana reprodukcija i bioetički principi. Preimplantacijska i prenatalna dijagnostika, abortus, prenatalni odabir pola i neravnoteža među polovima. „Surogat“ materinstvo.			
IX nedjelja, vježbe	Prezentacija seminarskih radova: HeLa ćelije i njihov biomedicinski i bioetički značaj			
X nedjelja, pred.	Bioetički principi donacije i transplantacije organa, tkiva i ćelija. Sprečavanje „trafikinga“ tkivima, organima i ćelijama.			
X nedjelja, vježbe	Prezentacija seminarskih radova: Bioetički principi transplantacije organa.			

XI nedjelja, pred.	Kloniranje, matične ćelije, editovanje gena, eugenika - bioetički izazovi.					
XI nedjelja, vježbe	Pregled prikupljene literature i priprema seminara.					
XII nedjelja, pred.	Bioetika novih tehnologija, vještačka inteligencija, klinička bioetika.					
XII nedjelja, vježbe	Prezentacija seminarskih radova: Reproduktivno kloniranje i himerizam					
XIII nedjelja, pred.	Bioetička institucionalizacija: značaj i djelovanje internacionalnih bioetičkih organizacija na polju bioetike i zaštite ljudskih prava i dostojanstva: Helsinška deklaracija, UNESCO, WHO.					
XIII nedjelja, vježbe	Prezentacija seminarskih radova: Bioetički aspekti prenatalne dijagnostike.					
XIV nedjelja, pred.	Bioetika u Evropi - Komitet za bioetiku Savjeta Evrope - Konvencija o ljudskim pravima i biomedicini („Oviedo konvencija“) o zaštiti ljudskih prava i dostojanstva ljudskih bića u primjeni biomedicine i njeni odatni protokoli. Primjena bioetičkih principa u Crnoj Gori.					
XIV nedjelja, vježbe	Prezentacija seminarskih radova: Bioetički aspekti medicinski potpomognute oplodnje i surogat materinstva.					
XV nedjelja, pred.	Repetitorijum gradiva i diskusija sa nastavnicima					
XV nedjelja, vježbe	Prezentacija seminarskih radova: Solidarnost i saradnja u bioetici.					
Opterećenje studenta	Nastava i završni ispit: (2,66 sata) x 16 = 42,56 sati Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera): (2,66 sati) x 2 = 5,32 sati Ukupno opterećenje za predmet: 2 x 30 = 60 sati Struktura opterećenja: 42,56 sati (nastava i završni ispit) + 5,32 sati (priprema) + 12 sati (dopunski rad)					
Nedjeljno			U toku semestra			
2 kredita x 40/30=2 sati i 40 minuta 1 sat(a) teorijskog predavanja 0 sat(a) praktičnog predavanja 1 vježbi 0 sat(a) i 40 minuta samostalnog rada, uključujući i konsultacije			Nastava i završni ispit: 2 sati i 40 minuta x 16 =42 sati i 40 minuta Neophodna priprema prije početka semestra (administracija, upis, ovjera): 2 sati i 40 minuta x 2 =5 sati i 20 minuta Ukupno opterećenje za predmet: 2 x 30=60 sati Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 30 sati (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmet) 12 sati i 0 minuta Struktura opterećenja: 42 sati i 40 minuta (nastava), 5 sati i 20 minuta (priprema), 12 sati i 0 minuta (dopunski rad)			
Obaveze studenta u toku nastave			Redovno pohađanje predavanja i seminara. Priprema i prezentacija seminara.			
Konsultacije			Nakon predavanja, seminara i vježbi, neposredno ili online u dogovoru sa profesorom i saradnikom u nastavi.			
Literatura			Medicina i društvo – Uvod u medicinsku etiku, K. Turza, Medicinski fakultet Beograd, 2015. www.coe.int/en/web/bioethics/home http://www.who.int/ethics/en/ http://www.unesco.org/new/en/social-and-human-sciences/themes/bioethics/ https://ec.europa.eu/research/ege/index.cfm Poseban material koji su predmetni nastavnici pripremili za sve studente.			
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje			Pohađanje nastave - 10 poena Dva seminarska rada po 15 poena - ukupno 30 Završni pismeni ispit 60 poena Ocjena: Položio/položila ili nije položio/položila Položen ispit podrazumijeva kumulativno skupljeno 50 poena i više.			
Posebne naznake za predmet			Nema			
Napomena			Nema			
Ocjena:	F	E	D	C	B	A
Broj poena	manje od 50 poena	više ili jednako 50 poena i manje od 60 poena	više ili jednako 60 poena i manje od 70 poena	više ili jednako 70 poena i manje od 80 poena	više ili jednako 80 poena i manje od 90 poena	više ili jednako 90 poena